

Dětství bez násilí

Společný projekt Centra LOCIKA, Nadace Terezy Maxové dětem a CTP

Duben 2019 – duben 2021

Listopad 2019 - Domácí násilí zažívá v České republice každé desáté dítě, tedy dvě až tři ve školní třídě. Závažnou formou domácího násilí podle statistiky Ministerstva práce a sociálních věcí trpí okolo 2500 dětí ročně. V současné době ale na včasnou specializovanou pomoc dosáhne velmi malá část těchto dětí a ani pro všechny nejzávažnější případy neexistuje adekvátní forma pomoci. Často tak trvá měsíce až léta, než se dětem z postižených rodin, dostane odborné pomoci. Jejich vývoj bývá touto zkušeností negativně ovlivněn, mnohdy po zbytek života. Právě tuto situaci se snaží změnit společný projekt Centra LOCIKA, Nadace Terezy Maxové dětem a developerské společnosti CTP „Dětství bez násilí“. Díky tomuto programu a letošnímu grantu od CTP a nadace se projekt rozšiřuje do dalších třech krajů tak, aby se pomoc dostala včas k největšímu počtu rodin zasažených domácím násilím.

Dětství bez násilí? Není samozřejmostí

Každé desáté dítě v ČR zažívá nějakou formu násilí. Jen od ledna do srpna tohoto roku bylo utýráno šest dětí. Centrum LOCIKA se tuto skutečnost snaží změnit. Spolu s Nadací Terezy Maxové dětem a společností CTP zavádí do krajů program **Dětství bez násilí**. Ten vychází z dlouholeté praxe Centra, že násilí v rodině se dá zastavit s podmínkou, že soustředěná terapeutická práce a podpora bude směřovat nejen k oběti násilí, ale i k jeho původci, svědkům, tedy k celé rodině. A právě v tom spočívá unikátnost metodiky Centra LOCIKA - pracuje totiž s celou rodinou, kde dochází k násilí, tedy i s rodiči, kteří se násilí dopouštějí. Tím pomáhá už dnes stovkám dětí ročně a prokazatelně snižuje, minimalizuje nebo i zcela odstraňuje trauma, které v souvislosti s násilím dítě zažívá. Metodika zároveň následuje filozofii, že dítě má právo na oba rodiče a pokud je to jen trochu možné a bezpečné, mají mu i přes zkušenost s násilím v jeho životě oba rodiče zůstat.

Díky finanční podpoře Nadace Terezy Maxové dětem a společnosti CTP se ve třech krajích České republiky vytipují a proškolí tři organizace, které program Dětství bez násilí zařadí do svého portfolia služeb. Z celkového objemu financí 8,7 milionu korun jde 6,5 milionu právě na podporu vzniku služby pro ohrožené děti v jednotlivých krajích. Díky rozšíření služby se v průběhu tří let (duben 2019 – duben 2021) dostane pomoci více než 600 dětem z celé republiky. Pomoc dětem zažívajícím násilím v rodině a pomoc rodičům, kteří chtějí, aby jejich děti vyrůstaly bez násilí, tak bude dostupná nejen v Praze. **Petra Wünschová, zakladatelka a ředitelka Centra LOCIKA**, k tomu dodává: „*Tento projekt je o zvýšení dostupnosti služeb a rozšíření podpory myšlenky Dětství bez násilí. Budeme potřebovat spolupráci rodičů, aby se k myšlence dětství bez násilí přihlásili a také odborníky, aby k nám děti traumatizované domácím násilím včas posílali. V současnosti tyto děti často zbytečně končí v psychiatrických léčebnách, výchovných ústavech a jinde. To, na co jsme dostali peníze, je každé další dítě, které se dostane včas ke kvalitní, specializované pomoci. Víme, že ve statistikách MPSV je 2500 dětí ročně, bylo by skvělé, kdyby se ve střednědobém horizontu všem těmto dětem dostalo včasné pomoci. Když říkám včas, myslím tím do 6 týdnů od chvíle, kdy je v rodině identifikováno násilí, v současné době to bohužel trvá měsíce, až roky.*“

Spolu s tímto projektem vzniká příručka Průvodce pro rodiče, pro děti a web www.detstvibeznasilii.cz. Tyto kanály pomůžou rodičům ze všech krajů násilí správně pojmenovat, mluvit o něm, uvědomit si, že není v pořádku a že se dá řešit.

Společenské dogma i nedostatek financí ovlivňují dostupnost pomoci dětem

Důvodů, proč je komplikované dostat cílenou a včasnou podporu rodinám postiženým násilím, je hned několik. Překážku představují:

- všeobecně rozšířená a přijímaná společenská norma, kdy se lidé domnívají, že násilí je v určité míře ve vztazích v pořádku
- neschopnost odborníků děti postižené domácím násilím včas a dobře rozpoznat, spolu s náročnou mezioborovou spoluprací na pomoci

- nedostatečné a nesystémové financování těchto služeb a neexistence jednotných metodických postupů.

Zapojení Nadace Terezy Maxové dětem a CTP

Nadace Terezy Maxové dětem je dlouhodobým partnerem Centra Locika. Vědoma si faktu, že aktuální kapacita Centra neodpovídá poptávce po jeho službách, iniciovala strategickou spolupráci se svým dárcem, společností CTP. Společně podpoří dostupnost služeb ve třech regionech ČR a rozšíření kapacity pražské pobočky. Finanční podpora ve výši 8,7 milionů korun je historicky největším uděleným grantem v rámci grantového řízení Nadace Terezy Maxové dětem.

„Přáli bychom všem dětem zažít dětství bez násilí. Rodičům pak, aby nepřišli o to nejcennější - harmonický vztah se svými dětmi. Proto jsme společně s CTP podpořili aktivity Centra Locika. V tuto chvíli vede k naplnění projektu Děťství bez násilí dlouhá cesta, a to jak na poli vnímání agrese v rodině, tak i ve společnosti vůbec. Jsem moc ráda, že nadace může danému tématu nabídnout podporu a věřím, že mnohým dětem a rodinám nabídne úlevu a zmírnění traumata, které násilí v rodině provází“, vysvětluje Tereza rozhodnutí Nadace projekt podpořit.

S tím se pojí i důvod zapojení společnosti CTP do projektu. **Carolien Vos z CTP** k tomu říká: *„Když jsme se s manželem přestěhovali z Nizozemí do České republiky, zaskočilo mě, že zde není státem hrazená pomoc dětem potýkajícími se s domácím násilím. Proto je tak nesmírně důležitá práce neziskových organizací, jež tuto službu nabízejí. Z ostatních zemí víme, že je pomoc takto poznamenaným dětem klíčová nejen pro jejich dětství, ale i celý život. Pokud máme možnost to nějak změnit, pak se nechceme odvracet zády a předstírat, že násilí v rodinách je normální. Jsme rádi, že se nám to díky dlouhodobé spolupráci s Nadací Terezy Maxové dětem daří ovlivnit.“* Spolupráce CTP a Nadace není pouze o finanční pomoci, ale např. i poskytování prostor pro různé příležitosti.

Carolien Vos from CTP says: “When my husband and I had moved from the Netherlands to the Czech Republic, I was astonished that there was no state-funded assistance for children struggling with domestic violence. Therefore, the work of non-profit organizations offering this service is so important. We know from other countries that helping these children is crucial not only for their childhood, but also for their entire life. If we have the chance to change it, then we do not want to turn our backs and pretend that domestic violence is normal. We are delighted that we have been able to influence the situation thanks to our long-term cooperation with the Tereza Maxová Foundation.” The cooperation of CTP and the Foundation is not only about providing financial help, but also offering venues for different kinds of events.

Cíle projektu Děťství bez násilí

- Dostat k dětem pomoc v kratší době než dosud.
- Pomoci zastavit násilí v rodině.
- Snížit míru traumatu, které děti postihuje.
- Navýšit kapacitu pro Prahu a střední Čechy o 100 dětí ročně.
- Ve třech krajích otevřou tři vytipované a proškolené organizace službu pro děti ohrožené domácím násilím, tzn. pomohou dalším 300 dětem a rozšíří tak dostupnost této služby v České republice.
- Rodičům a zájemcům o téma budou nabídnuty informace ve formě průvodce a nový web www.detstvizbeznasili.cz
- O násilí v rodinách a jeho dopadech na dětskou psychiku se bude mluvit a vědět. Cílem je odstranit vnímání domácího násilí jako trpěného a přehlíženého společenského standardu.

Centrum LOCIKA

- Centrum LOCIKA kromě poskytování přímé akutní pomoci dětem, které doma násilí v nějaké formě zažívají, dlouhodobě mění klima panující okolo této otázky v Česku. Trpělivě vysvětluje následky násilného chování k dětem, nabízí pomoc a alternativní řešení.
- Centrum LOCIKA je první a v současné chvíli jediné specializované centrum pro děti ohrožené domácím násilím v Česku, které pracuje s celou rodinou.
- Za 4 roky své existence pomohlo více než 700 dětem a jejich rodičům ze 400 rodin.

- Pracuje podle vlastní unikátní metodiky. V zájmu ohroženého dítěte se celá terapie odehrává **s oběma rodiči**, tedy i s původcem násilí. Cílem odborných intervencí je zastavit agresi v rodině, pomoci dítěti, aby se zotavilo z traumatických následků a podpořit oba rodiče v jejich roli tak, tak, aby dítě mohlo zažívat **normální dětství bez násilí**.
- Současná kapacita Centra LOCIKA je 200 dětí ročně, poptávka po službách je ale mnohem vyšší.
- Pracovníci Centra LOCIKA o tématu dětství bez násilí pravidelně přednáší, publikuje, školí a spolupracuje na výzkumech.

Nadace Terezy Maxové dětem

- Od roku 1997 pomáhá znevýhodněným a ohroženým dětem v České republice.
- Základním posláním Nadace Terezy Maxové dětem je umožnit každému dítěti vyrůst v rodině.
- Soustředí se nežádoucí odebrání dítěte z rodinného prostředí nabízením konkrétní pomoci ohroženým rodinám prostřednictvím odborných neziskových organizací. Nadace v dané oblasti podporuje např. terénní práce, asistenční a konzultační služby pro rodiny v krizi, nejrůznější terapie, snaží se o změnu systému, atp.
- Druhým pilířem nadace je podpora náhradního rodičovství. Pokud selžou mechanismy prevence a dítě je přece jen odebráno z rodinného prostředí, pak nadace usiluje o významné zkrácení jeho pobytu v ústavní výchově a nejrychlejší zajištění náhradní rodiny.
- Nadace rovněž pomáhá se začleněním mladých lidí do společnosti po strávení dětství a dospívání v ústavní péči. V této oblasti je proto podporováno vzdělání, všestranný rozvoj a také snaha dopřát těmto dětem rovné příležitosti k zapojení se do samostatného života po opuštění dětského domova.
- Více o její činnosti: www.nadaceterezymaxove.cz